Ч. 157. Львів, субота дня 14. (27.) липня 1907. Річник XI.

Передплата
на »РУСЛАНА« виносить:
в Австриї:
на цілий рік . . . 20 кор.
на пів року . . . 10 кор.
на чверть року . . 5 кор.
на місяць . . . 1·70 кор.
За границею:
цілий рік . 16 рублів
або 36 франків
на пів року . 8 рублів
або 18 франків
Поодиноке число по 10 сот.

РУСЛАН

»Вирвеш ми очи і душу ми вирвеш: а не возьмеш милости і віри не возьмеш, бо руске ми серце і віра руска.« — З Русланових псальмів М. Шашкевича.

Виходить у Львові що дня крім неділь і руских сьвят о 5½ год. пополудни.

Редакция, адміністрация і експедиция »Руслана« під ч. 1. пл. Домбровского (Хорунщини). Експедиция місцева в Аґенциї Соколовского в пасажі Гавсмана.

Рукописи звертає сялише на попереднє застереженє.— Реклямациї неопечатаніє вільні від порта. — Оголошеня звичайні приймають ся по цїнї 20 с. від стрічки, а в »Надісланім« 40 с. від стрічки. Подяки і приватні донесеня по 30 сот. від стрічки.

Чи се дорога до поправи межинародних відносин в Галичинї?

—

(+) Хто дивить ся на межинародні відносини в Галичинї незаслїпленими очима, хто все те, що у нас дїє ся, оцїнює тверезим і незапомороченим умом, сей признасть, що заостренє дійшло у нас до високого ступня. Бачимо се на всякій области прилюдного житя, бачимо се на полїтичній видівнї, на вічах, в дневникарстві, а навіть в приватнім житю. Складають ся на се всїлякі причини, суспільні, полїтичні, национальні а навіть віроісповідні відносини а обговоренє всего того, дало би материялу на обємисту книгу. Нема найменшого сумнїву, що таке заостренє межинародних відносин не виходить на добро анї одного анї другого в краю населеного народу, що таке обопільне розятренє заподїває краєви необчислимі шкоди, а використують се лише найкрайнїйші живла з одного і другого боку, бо каламутити воду і ловити в нїй для себе рибку, се їх головне змаганє. До чого веде таке обопільне ятренє, таке заостренє межинародних відносин, бачимо наглядно в Чехах і на Моравії. А всеж таки, хоч там два зовсїм чужоплемінні народи ведуть довголїтну завзяту боротьбу між собою, дійшли они до чого пересьвідченя, що справа не може закінчити ся побідою одних а пораженєм других, що треба довести до обопільного порозуміня, що се порозумінє повинно опирати ся на обопільнім признаню належних кождому народови прав до самостійного национального і культурного розвитку.

Почин до сего зроблено на Моравії і нема сумнїву, що моравский приклад перегодом вплине також на поправу межинародних взаємин в Чехах, а се мало би далекосягле значінє не лише для обидвох там поселених народів, але також і для всеї держави.

В Галичинї живуть вправдї побіч себе два суплемінні народи, котрі нераз дїлили добру і лиху долю, що нераз постигала сей край, котрі від віків вели завзяту нераз боротьбу о верховладу в краю, а мимо того одні не дійшли до повної побіди і верховлади, а другі не упали поконані в сїй боротьбі. Останними роками заострила ся вельми ся боротьба, а особливо в крайних таборах лунають по обох сторонах оклики »precz z Rusinami«, »за Сян з Поляками«, хоч одні і другі не вірять в можливість такого вислїду боротьби. А всеж таки з одного і другого боку відривають ся численні одиницї від реальної роботи, котра єдино може причинити ся до национального і культурного розвитку одного і другого народу, а колиб сї одиницї ужили сеї енерґії і рішучости, з якою ведуть боротьбу межинародну, на позитивну роботу, то певно могли би повеличати ся в короткім часї гарними реальними успіхами.

Всякий безсторонний признасть, що польска народність занимає в Галичинї передове становище, що вся власть спочиває тут в єї руках і задля того виступає в сїй межинародній боротьбі офензивно.

Тимто за всякий промах зроблений в сїй боротьбі спадає на неї більша одвічальність, бож самі Поляки величають ся висшою культурою, полїтичною школою й історичною традициєю. Колиж так є дїйсно, то на тій основі можна ставити до польского живла висші вимоги, можна домагати ся, щоби все те проявляло ся і в сучасній межинародній боротьбі з Русинами.

Русини не можуть повеличати ся тим значінєм і впливом на всїх областях публичного житя, тим то они занимають в боротьбі відпорне становище, а коли ще їм відказує ся висшої культури, недостачі полїтичної школи й історичної традициї, то до тих похибок, які роблять ся Русинами, треба прикладати лагіднїйшу міру в оцїнюваню. Того одначе не помічаємо в польскім дневникарстві, скілько разів оно забирає голос про польско-рускі відносини, а хиба виїмково можна зустрінути ся в поважнїйших дневниках з більш предметовою оцїнкою подїй. Ми вже нераз вказували на се, що перед веде тут всепольске Słowo, котре стоїть на становищі прямої неґациї супроти руского народу, а єму намагають ся дорівнати в загорілости особливо Dziennik Polski, Gazeta Nar., не згадуючи вже про уличні видавництва Але навіть краківска Reforma з нагоди московских промов послів Маркова і Глїбовицкого і звязаних з тим подїй станула на тім становищі, що перше повинні Русини рішити, чи они є Русинами чи Москалями, а тодї доперва Поляки будуть могли над тим застановити ся, чи можна вволити национальним і культурним домаганям Русинів, хоч сама Reforma признала, що справа самостійности і окремішности руского народу від московского рішена вже давно наукою, істориєю, етноґрафією й фільольоґією.

А так само Dziennik Polski хватає ся сего, що Русини уживають назви Українцї, і кличе з злосливим одушевленєм niema Rusi i Rusinów, tylko Ukraińcy i Moskale і висновує з того, що рускому народови не можна признавати нїяких прав. Сьвідчить се з одного боку о повнім незнаню нашої істориї, етноґрафії, лїтератури іти., а з другого о тім злосливім баламученю прилюдної опінїї, щоби настроїти польску суспільність неприхильно для домагань і потреб руского народу.

Gazeta Nar. знов підхопила справу правописи нїбито не усталеної ще у Русинів, щоби з того становища відказувати Русинам права до ставлених ними домагань. Се вже прямо сьмішно, бож загально відомо, що й Поляки не держать ся правописи Крак. Академії Наук, що й у них всякі видавництва появляють ся ріжними правописями, а Нїмцї, хоч мають і таку славну лїтературу і бит державний, доперва останними роками знов управильнювали правопись!

Питаємо ся отже, чи се дорога до поправи межинародних відносин польско-руских, чи така писанина не веде скорше до більшого розятреня і заостреня?!

Пастирский лист.

СОТЕР ОРТИНЬСКИЙ

БОЖОЮ МИЛОСТИЮ І СЬВЯТОГО АПОСТОЛЬСКОГО РИМСКОГО ПРЕСТОЛА БЛАГОСЛОВЕНІЄМ РУСКО-КАТ. ЕПИСКОП ДЛЯ РУСИНІВ СПОЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВ.

ВСЕЧЕСНОМУ ДУХОВЕНЬСТВУ

Благодать і милость і мир.

Возлюблені в Христї Братя!

»Желаніємъ веліимъ возжелахъ ясти Пасху сію,« сказав Христос Господь своїм апостолам, туй перед своєю смертию. Се само можу сьміло повторити і я негідний слуга Христовий до Вас, любі мої Отцї, Братя мої сердечні. Дотепер жив я спокійно в монастирі сьв. Василия В. та по слабим силам боров ся за про добро душевне і дочасне мого бідного народа на Галицкій Руси. Що правда всїляко воно бувало в тій тяжкій боротьбі. Нераз приходило ся вже і головою наложити. Однак Господь Всевишнїй заховав мене в своїм милосердю »здрава і цїла,« а люди доброї волї осолоджували прикрі хвилї. З нинїшним днем скінчили ся мрії о золотій доли мого народу, якої я так бажав дожити і зазнати таки у себе дома. Христос приготовив менї »новую Пасху« на чужинї — Пасху

о якій я ні то думав, ні то снив а вже найменше бажав.

Силою послуху вздержано мене в дорозі до Бразилії, куди рвало ся моє серце хотячи нести поміч найбіднійшим поселенцям Руским. Силою послуху вложено мені кайдани епископскі, приковуючі мене тим самим до недолї і терпінь Церкви Рускої в Сполучених Державах. Силою послуху сказано мені: бери сей твердий і що найтяжший крест та распни на нім своє »Я« а терпінєм, якого зазнаєш, спасай себе і тобі повірене стадо.

Зі страхом великим, зі серцем стисненим, з тисячними непевностями, що заливали мою бідну душу, поглянув я в сторону того креста. О якийже сей крест важкий, який велитний, який нахмарений, наче той чорний туман лютої бурі! Господи, віддали від мене сей тяженький крест, лебеділи в мені всї чувства людскі, а жах та неохота відвертали на силу ціле моє єство від непожаданого тягару!

Всякий чоловік криє природно якусь дозу еґоїзму в собі; і я не без него. Волїв би я жити собі спокійно, чим ставати жертвою несподїваної бурі. І бути може, що ніяка сила, ні найщирійші толки не спонукали би мене до остаточного рішеня ся, наколи би я не видів під тим крестом смертельно умучених моїх братів Сьвящеників та бідного мого руского народу, вижидаючого душі, котра в любві схотїла би піднести давлячий крест. Ваші стони, Любимі Братя Сьвященики — Ваше терпінє довголїтне, Ваш клич о поміч на горі Голгофтї — одним словом, гіренькі, жовчеві слези осиротїлої Рускої Церкви тронули моє серце і вхопили єго рішучо за собою. Воля Отця Небесного єсть — сказав я собі — щоб з моїми прогнаними Братьми »їв Пасху« на земли чужій! І я рішив ся на се важке дїло. Та не тільки рішив ся, але щиро забажав взяти по можности ціле терпінє Важе і ціле терпінє мого народу Руского на свої плечі, щоб Вам було лекше, щоб Ви відпочали, та щоб нарід мій любий знайшов потїху в своїм лихораднім вигнаню.

»Желанєм велиїм возжелах ясти Пасху сию з Вами!« Я рішив ся на всю біду з любови до Вас і до Народу Руского. Такий настрій під теперішну хвилю розгостив ся в моїй души, таке бажанє звернуло моє серце в сторону Америки, така постанова трунула мене в хід до Вас, Впр. Отцї а мої Дорогі Братя во Христї.

До того порозумів я еще і вагу історичної хвилї, в якій Американьскі Русини дістають першого свого Владику, о що они так бодро а так тяжко до тепер бороли ся Високо оцїню я сю борбу Вашу, Преподобні Отцї мої, і тому іду до Вас зі серцем вітцївским, повним любови і співчутя. Іду до Вас з горячим бажанєм двигненя вашої працї апостольскої до зенїту слави на земли американьскій. Іду до Вас, щоб Ви помогли менї нашу Церков Руску вкрасити сьвіслом правдивої віри Христової і невянучими цьвітами чеснот християньских. Іду до Вас з горячим бажанєм слави для нашої Церкви, слави перед Богом і перед цїлим сьвітом католицким. Бажаю слави Церкви Рускої пливучої з прославленя Христа Господа в серцях нашого народу. Бажаю слави Церкви Рускої а невідлучно з тим бажаю піддвигненя нашого народу в напрямі просьвітнім і економічнім; щоб бодай американьска Русь скинула пута застою і ретроґрадности та віддихала лекше в житю всесьвітнім. Се плян моїх щирих мрій в далеких намірах, се начерк вповні викінчений в моїм серцю. Дай то Господь, щоби здійснили ся мої наміри і надії.

(Конець буде).

Доля наших еміґрантів

(Дальше.)

Без устанку аґітують аґенти за Бразилією і Арґентиною. В 1905 р. оголосив аґент з Удіне, Кафаро Дельфіно, що бразилійске правительство дозваляє ще вільний перевіз для 12.000 рільників. Антін Джерґолят з Удіне, дім „Schecle“ в Антверпії і „Atlantic Express London E. C.“ аґітують за Сан Паольо. Коли бразилійске правительство оголосило, що не дозволяє на вільний перевіз, а італійске правительство заборонило тому еміґрувати до Сан Паольо, аґенти звернули ся до Австриї. Одначе й австрийске правительство, завдяки донесеню ґенерального консуля в Марсилії, змогло видати осторогу перед еміґрациєю до Сан Паольо.

В Сан Паольо є специяльний еміґрацийний закон в цїли вербованя еміґрантів. Лінії „Navigazione Generale Italiana“, „Veloze“, „Ligura Brasiliana“, півн.-нім. Льойд, і лінія „Hamburg-Amerika“ вербують там еміґрантів. Галицкі робітники, які так дуже придатні до Канади, оказали ся з огляду на горяче підсонє в Сан Паольо зовсім непридатними. Найбільше вербують там полудневих Славян і австрийских Італіянців.

Инші бразилійскі держави не є впрочім противні галицким робітникам, а мабуть і на Буковині аґітують аґенти за Бразилією. Останнїми часами розвинено велику аґітацию за Арґентиною, а аґент півн.-нім. Льойду, Міслер, заложив навіть в Buenos Ayres бюро посередництва працї, яке призначене головно для славяньских еміґрантів. Особливо з Австриї і Росиї еміґрують останнїми часами в значнім числї до Арґентини. Одначе німецке „Sanct Raphael-Verein“ відраджує німецким еміґрантам удавати ся до Арґентини. Австрийский Льойд задумує (на взір тов. „Austro-Americana“ скермувати часть еміґрациї до полудневої Америки й в тій цїли заложити особливо в Галичинї ряд аґентур.

Найневідраднїйше з всего є те, що наші еміґранти в Америцї находять достаточну опіку лиш в деяких консулятах. Наші консулї займають ся головно справами монархії, підчас коли італійскі уважають своєю головною задачею, дбати про своїх еміґрантів. В деяких місцевостях, де є тисячі австрийских еміґрантів, нема зовсім консуляту, в инших іменують чужинців консулями, хоч і між еміґрантами є люди образовані, які могли би сей уряд обняти. Консулями є переважно Мадяри, які не вміють ні одної славяньскої мови. З огляду на се, що з Австриї еміґрують переважно Славяни, повинно іменувати ся консулями людий, які знають бодай одну славяньску мову, а придавати їм консулярних урядників, що знають крім сего дві инші славяньскі мови. В Арґентинї відповів оден австро-угорский консуль кільком славяньским селяньским родинам, які просили єго о опіку, що він приймає просьби лише в німецкій, францускій і іспаньскій мові. Вину такого поведеня поносить міністерство заграничних справ, яке уважає іменоване більшого числа консулїв, знаючих одну славяньску мову, покривдженєм ґерманьского елементу в Австриї й тому до сего не допускає!

(Дальше буде).

Новинки.

— **Календар.** В суботу: руско-кат.: Онисима; римо-кат.: Наталії діви. — В недїлю: руско кат.: Володимира; римо-кат.: Інокент. — В понедїлок: руско-кат.: Атиногена: римо-кат.: Марти діви.

— **Преосьв. Епископ о. Сотер Ортиньский** виберавсь в дорогу до Зединених Держав півн. Америки около 15. серпня с. р., а з Бреми виїде пароходом дня 20. серпня. На днях видав Преосьв. Владика пастирский лист до руско кат. духовеньства в Зединених Державах, печатаний фонетичною правописию, який подаємо на иншім місци.

— **Процес руских академиків.** З Відня доносять: Віденьска прокуратория дістала акти слїдства в справі січневих подій на львівскім університетї і почала виготовляти акт обжалованя. Розправа відбуде ся в вересни і має тривати три дни. Перед судом стане 14 чи 15 студентів. За Кратом вислано стежний лист.

— **Геть з піяньством!** На вічу в Чернієві коло Станиславова дня 21. с. м. ухвалено резолюцию що до справедливої виборчої реформи до сойму, а крім того присутні ухвалили здержувати ся по можности від уживаня алькоголїчних напитків, та бойкотувати всї корчми в Чернієві.

— **Крат утік** справдї з Австриї, а 15 тисяч корон кавциї пропали на річ державного скарбу. »Дїло« доносить в тій справі, що Крат брав в Росиї чинну участь в революцийній акциї і утік був звідтам до Галичини, а по звісних подіях на львівскім університетї і по увільненю єго з вязниці за кавциєю мешкав у Відни. Там дізнав ся, що Росия робить заходи, аби з Австриї видано єго яко звичайного росийского злочинця. Задля того Крат утік за границю, а тим самим кавция пропала. Кавцию взято з »Днїстра«, але на єї покрите зложило щось 30 богатших осіб векслї зі своїми підписами так що »Днїстер« нїчого не може стратити. Але навіть ті довжники »Днїстра« не будуть потребували платити той довг, бо найшла ся одна особа, яка зобовязала ся звернути тих 15.000 К.

— **Із ухвал зїзду польских лїкарів і природописців**, який відбував ся до вчера у Львові, подаємо деякі важнїйші. Зїзд бажав би, щоби закладано публичні природописні робітнї, звертає бачність на реформу фармацевтичних студий, а передовсїм заведенє матури і творенє окремих фармацевтичних академій; домагає ся: твореня досьвідних стаций для риболовства і хорих риб; обезпечуваня домових зьвірать в краю; отвореня хірурґічних клїнїк для хорих підчас вакаций; твореня захоронок для придуркуваних дїтий, для алькоголїків і епілєптиків; доповненя фабричного законодавства що до увільнюваня женщин в блаженнім станї на основі права про обезпеченє робітників на час недуги і на 3 до 4

тижні перед розвязанєм; усуненя переповненя в шкільних салях, заведеня шкільних лікарів, побільшеня годин науки гігієни в учит. семінариях; заведеня в середних школах ширшої програми природописних наук; твореня водопроводних спілок в тих околицях, де нема води і утвореня меліорацийного фонду на заосмотрюванє громад в добру воду; популяризациї гігієни серед найширших верств суспільних і т. д.

— **Арештованє шпіона**. Кілька місяців тому назад вкрадено в Перемишли пляни деяких укріпнень перемиской кріпости. Справа ся наробила великої сензациї але остаточно притихла, бо виновника не можна було викрити. В тім часї зголосив ся до поліциї в Бродах мужчина і представив ся яко Крилов, офіцир російского ґенерального штабу. Він хотів зробити Австриї прислугу, а се, помочи до спійманя австрийского офіцира, який мав продати Росиї пляни перемиской кріпости. Поліция в Бродах вислала єго з тою предлогою до львівскої поліциї, де єму дано до помочи аґента Шпанґа. Аґентови поручено слідити не лише за тим, кого глядає Крилов, але і уважати на рухи самого Крилова. Оба поїхали до Перемишля і слідили. Одного дня сказав Крилов Шпанґови, що вже тепер певно вислідять виновників, бо они мають явити ся на двірци і їхати звідтам до Кракова. Отже оба пішли на дворець; Крилов зайшов до середини, а Шпанґови казав ждати на дворі. Шпанґ ждав і ждав, аж остаточно набрав переконаня, що той якийсь Крилов щез десь без сліду. Тепер почало ся слідство за тим Криловом, але справу взяв вже в свої руки комісар львівскої поліциї п. Тавер. Він вивідав ся, що Крилов їздив до Бродів і що там сходив ся з якимись двома панками, котрі приїзджали з Росиї та що одного разу дістав від якоїсь пані Яніцкої зі Львова переказ грошевий. Дальше слідство виказало, що тота пані Яніцка мешкає при ул. Цетнерівскій у Львові і має сестру Ґембарску, жену дозорця міских арештів, та що тота Ґембарска знала ся з якимсь Криловом, котрому посилала гроші і підписала на переказї свою сестру, щоби чоловік не довідав ся о тім єї знакомстві. Ґембарска зізнала відтак в слідстві, що той Крилов називає ся поправді ґр. Зеліньский, з котрим она пізнала ся у вязници, коли Зеліньского свого часу арештовано за то, що хотів від ґр. Руссоцкого у Львові вимусити 4000 К і в тій цїли написав лист до него. Зеліньский тоді оправдував ся тим, що єго до того спонукала крайна нужда. Коли єго по відсидженю 4-місячної кари відставлено до міского арешту, пізнала ся тут з ним Ґембарска і навіть помогла втечи. Дальше слідство показало, що той шпіон не називає ся Крилов анї Зеліньский лиш Котляревич і що він мав викрасти для Росиї пляни укріплень, за що мав дістати 30.000 рублїв. Поки що дано єму лиш 300 рублїв. Наконець довідала ся поліция, що той Котляревич перебуває тепер в Загірю, де занятий при зелїзници. Там при помочи Ґембарскої єго арештовано і відставлено до суду карного у Львові.

— **Ідуть гроші з димом**! Після обчисленя нїмецкого „Рільничого двомісячника“ продано в 1905. роцї в Австриї 1.170 мілїонів цигар за 78 мілїонів корон і 3.824 мілїони цигарет за 72 мілїони корон. Від 1875. р. збільшила ся консумция цигарет в семеро. За табаку заплатили австрийскі народи 4 мілїони корон, а за тютюн до куреня 64 міл. корон. Колиб розділити викурений тютюн на кожду голову окремо, то вийде, що пересїчна поголовна консумция підскочила за останнїх трийцять лїт із 5·6 на 8·3 корон. Загалом увійшло 1905. року в державну касу за тютюн 234 мілїони, а коли зважимо, що на оброблене й продаж тютюну видано 89 міл. К, то вийде, що із курців мала держава 145 мілїонів доходу, а хиба не треба згадувати, що на сей посередний податок складають ся головно люди незасібні, бо із рахунків продажі тютюнової виходить, що найбільше розходить ся дешевих пачок тай цигарет, які викурюють не богачі а бідолахи.

— **З цїлої поревни** найсуперечнїйших вістий про висланє великого числа воєнних кораблїв Сполучених Держав на води Тихого океану дасть ся тепер уже рішучо сказати, що ся висилка в дїйсности відбуде ся. До пристаний калїфорнїйских має відійти 16 великих панцирників, як говорить ся, лишень на вправи, в дїйсности однак, щоб заімпонувати Японцям видом великої воєнної фльоти. Через сю висилку, згромадить ся коло Калїфорнїї уся американьска фльота, яка буде числити там 19 панцирників. Се буде мати також великий вплив на уложенє відносин робітничих на заходї. Щоби запобігти евентуальному жаданю підвижки платнї тамошних робітників адміральский штаб уже завзалегідь оголосив, що готов є спровадити цїлий бруклиньский Navy Yard. Фльота має обїхати усю полудневу Америку, то є відбути дорогу 13 тисяч миль, що забере около 60 днів часу.

Має ся розуміти, що ся забавка поглотить великі суми. Саме вуглє, яке мусить ся спалити, представляє вартість пів мілїона долярів. В сїм не вчислені кошти достави єго до надбережних стаций, робітники, склади і т. д. Коли на сей переїзд фльоти звернено увагу японьского посла Аокого, та запитано єго, чи японьске правительство не возьме сего сконцентрованя фльоти за грозьбу або неприятельскі заміри, відказав він, що Японїя уважає се за цїлком внутрішну справу Злуч. Держав, про яку не оплатить ся і говорити.

— **Флїборобский страйк** вибух — як доносить Kur. lw. — в кількох селах станиславівского повіта коло Тисьменичан, де посесором є якийсь Гальперн. Страйкує около 700 женців, які покинули роботу, жадаючи між иншим 10-го снопа (замість 11-ого), більше о півтора гарнця кукурудзяної муки, жита і фасолї та цїлої гуски соли замість пів.

— **Мілїонер — душегуб**. З Нового Йорку доносить телеґрама, що онодї в пополудне переходив там улицею звісний мілїонер Вільзон з прилично одїтою дївчиною і з ґестикуляциєю обоє розмовляли. Ненадїйно Вільзон витягнув револьвер і стрілив дївчинї в серце. За хвилю жертва сконала. На мілїонера кинула ся товпа народу і була би єго на місци злїнчувала, але він утїк. Гонений товпою Вільзон забіг до фабрики свого приятеля, де увязнила єго поліция. Яка була причина застрілення дївчини, Вільзон не хоче сказати. За злочин убійства жде Вільзона кара смерти. І мілїони єму не поможуть.

— **Гумористичний кутик**.

Знаток штуки.

Артист-маляр (показуючи свій образ): Подумайте собі, мого образу не принято на виставу в салонї штуки!

— Так! Дивно! То ви певно малювали лихими красками!?

Оповістки.

— **Репертуар руского народного театру в Белзи**.

В суботу 27. с. м. »Продана наречена«.

В недїлю 28. с. м. »Запорожець за Дунаєм«.

— **Краєва рада шкільна** іменувала в народних школах: Мих. Соболевского управителем 4-кл. школи в Делятинї, Ів. Подолиньского управ 4-кл. шк. в Ланчинї, Ольгу Лисівну управ. 4-кл. жін. шк. в Риманові, Мар. Подґурску учит. 4-кл. шк. в Топорові, Йос. Лясоту учит. 4-кл. шк. в Лопатинї; управителями 2-кл. шкіл: Ів Йос. Нарольского в Добрівлянах, Влад. Йосифовича в Камінцї вел., Фр. Зузака в Оріхівцї; учителями(-льками) 2-кл. шкіл: Мар. Стесловичівну в Гайворонцї, Мар. Радиньску в Новосїлцї, В. Мадейску в Рокитницї; учителями(-льками) 1-кл. шкіл: Ем. Сеньківну в Маловодах, Нат. Ковальску в Вороцові, Ольгу Ступницку в Климківцї, Теод. Боярчасомъ нїмъ Переясл. нічъ видрукувала ся Христосъ вже вознес ся на небеса.

До сего (7) Нру Правди була призначена Твоя поезия »вбогий Гнатъ«, але надіславъ Згарський артикулъ »Народня философия« съ котрого І-ий уступъ треба конче помістити. Отже теперъ питанне о те де місця взяти, поезиі треба дуже малоі на 10—12 віршівъ. Отже ще не знаємо до нинї яку поезию вмістимо. Я буду шукав міжъ Твоіми такоі.

Прошу Тебе братіку любий відповіджъ минї на мій листъ писаний въ интересі нашої справи. »Боянъ« помістивъ Твою поезию (котру певно Дідицький ёму давъ зъ тихъ, що ти давнійше ёму піславъ) »Павлюкова могила« и тимъ хоче людий задурити, що ніби то й ти зайшовъ міжъ нихъ. Отже напиши Ти таке заявленне, що Ти сотрудникомъ »Бояна« анї не бувъ, анї бути не хочешъ, що та поезия въ »Бояні« безъ Твоєї відомости надрукова, и що Ти теперъ всі свої твори безъ дозволення запрещаєшъ друковати«. То виготови якъ найборше бо знай, що наша народня партия Тебе високо почитає. Отже, щобъ зъ того не було якого непорозуміння, що Ти вже не нашъ чоловікъ.

(Дальше буде).

Материяли до історії зносин Галичан з Буковинцями.

Ч. 45.

Лист Олекс. Барвінського до Із. Воробкевича, писаний 30 мая — 7 червня 1867.

Львівъ 30 л. Мая. 1867.

(Дальше.)

Можебъ Ти писавъ такі коротенькі оповіданя зъ життя, якъ пише Марко Вовчокъ: Два сини, Чари (II. томъ) або Чумакъ (I. т.) або якъ Оповіданя Федьковича въ Правді. Намъ би такі иноді придали ся, бо більші мусять спочивати тому, що вже почалисьмо »Майора« переводити. Головна, або такъ сказати одна зъ головнихъ признакъ такихъ оповідань єсть велика звязлість (Bindigkeit) й трафність въ виразі. Спробуй зъ одно написати.

Квартети що маєшъ пришли. Твоі квартети »Три шляхи« й »до Зорі« пробувавъ директоръ нїмецкоі опери, и казавъ що »Три шляхи« лїпша, а »до Зорі« досить поєдинча музика. Але бачъ Нїмець всё на свій локотъ міряє вінъ не розуміє духа нашоі музики. Квінтети я відберу у Бачиньского якъ верне зъ театром ді Львова.

Посилаю Тобі до читаня наступуючі книжки: »Основа« за місяць Квітень за місяць відішли ту Основу до редакциі; іі читай на самъ передъ. Особливо перечитай добре о весілю зъ надъ Збруча, и порівнай зъ Твоімъ буковинськимъ. Це описавъ Галька, піпъ Галицький зъ надъ Збруча, а се перевели Украінці на нашу мову, бо Галька дуже по книжному написавъ, тому я й не посилаю Тобі оригиналу. (»Украінскі пісні« зъ нотами. »Малороссійскія й червонорусскія народныя думи и пѣсни« 1836 р. (Але въ остатнімъ єсть троха блудівъ). »Украінськиі Баллади« Костомарова. »Über dramatische Kunst u. Literatur Schlegel-a 4. Theile. »Тарасъ Бульба« повість Гоголя. (Переяславська нічъ (на памятку). Григорий Квітка й ёго повісті.

Пісні про кохання Лавренка. Партицького словаръ I. т. à 2 fl. Ö. W.

Чайковський	2. т.	50 kr.
Шельменко-наймитъ		30 „
Цигане		20 „
Косове поле		20 „
Вечори на хуторі	2. т.	50 „
à conto		3 fl. 70 kr.

Ті гроші відішлешъ або на моі руки або впростъ до редакциі, якъ Тобі наручнійше.

На заголовку мого листу стоіть Христосъ воскресъ. Ти будишъ гадавъ, що я одурівъ чи що. А це такъ стало ся. Я чекавъ на Переяславську нічъ і написавъ вже листъ. Тимъ

чиківну в Накваші, Олен. Моссочівну в Висоцку, Ол. Домбровску в Устю єз., Бр. Обару в Витковичах, Мар. Хоминцеву в Ямельници, Йос. Бжухача в Бишові, Мих. Панусяка в Комарові, Кар. Костку в Волї дуб., Ант. Цабурта в Зубсухім к. Нового Бистрого, Зоф Боднарову в Костятинї, Ів. Фільозофа в Лїсках Йос. Кремена в Щирку; перенесла учит.: Амалїю Шолґіню з Гути полонецкої до Передримїхів малих і Андр. Сїлецкого з Білинки до Сїлця; Марию Яворску учит. в Соловій перенесла в стан супочинку.

— **Податкові опусти**. Подає ся сим до загальної відомости, що по мисли артикулів IV. до XI. закона з дня 25. жовтня 1896 ч. 220 в. з. д. і розпорядженя ц. к. мінїстерства скарбу з дня 24. червня 1907 ч. 43.478, належать ся в роцї 1907 слїдуючі опусти в безпосередних податках: а) в податку ґрунтовім опуст 15%, б) в податках домових з виїмком податку 5% го від доходу з будинків увільнених часово від податку домового — опуст 12·5%. Головну суму загального податку заробкового знижено на рік 1907 подібно як в роцї попереднім о 25% і она виносить 36,600.923 К 76 с. Податок заробковий від прідприємств, обовязаних до публичного складаня рахунків, вичислених в §. 100. уступ 1. і 5. покликаного висше закона буде на рік 1907. приписувати ся і побирати ся як в роцї попереднім в висотї 10% Опусти під а) і б) будуть обчислені лише від державної належитости податкової з виключенєм додатків автономічних і зістануть в ц. к. урядах податкових записані в книжочки податкові зглядно в накази заплати на сї податки. Коли се записанє буде могло наступити, подасть кождий ц. к. уряд податковий в своїм часї окремими оповіщенями до загального відома. — Ц. к. краєва Дирекция скарбу. *Прокопович в. р.*

— **З почти**. Дня 1. серпня 1907 запроваджує ся в Тишківцях, місцевости яка належить до округа доручень ц. к. уряду почтового в Городенцї, перенесеній рівночасно з округа доручень ц. к. уряду почтового в Вікнї коло Городенки, почтову складницю зі звичайним кругом дїланя. Складниця ся получена буде з ц. к. урядом почтовим в Вікнї коло Городенки через тижднево 6-разового пішого післанця.

— **Конкурс**. Задля удїленя одноразової стипендиї в сумі 2.000 корон, зложених в касї підписаного Товариства Вп. П. Константином Володковичом, розписує ся отсим конкурс:

1. О сю стипендию може убігати ся молодець більше нїж середних спосібностий, який, скінчивши студиї в однім з унїверситетів у Львові, в Кракові, або в Чернівцях з похвальними сьвідоцтвами праць семінарийних, або в лябораториях, як рівнож зі степенем докторским, або також політехнїку у Львові з сьвідоцтвами похвально зложених обох іспитів державних, хоче виїхати за границю для дальшого образованя в науках, а засобів на се не посїдає. Та стипендия виплачує ся чвертьрічно, або піврічно з гори.

2. Всїлякі напрями знаня узглядняють ся і стипендия може бути удїлена так само лїкарям, інжинєрам, як рівнож образуючим ся на поли історії, ґеоґрафії, фільольоґії, наук природних і математичних, права і фільософії.

3. Удїлена стипендия має характер позички, а не жертви, Поруку єї звороту становить реверс, містячий приречене позичаючого, що зверне сю стипендию, або одноразово або частями, коли єму средства на се позволять.

4. Побут за границею того, що отримає стипендию, не може в нїякім случаю сягати поза два роки. По першім роцї молодець бажаючий отримати сю стипендию опять, є обовязаний прислати до Видїлу Руского Товариства педаґоґічного звіт зі своїх чинностий наукових, як рівнож відповідні сьвідоцтва або управителя закладу, або ученого, що під єго проводом науково працював за границею, або також видану друком працю наукову.

5. Стипендия може бути здержана по півроцї, наколи Видїл Руского Товариства педаґоґічного переконає ся, що побираючий стипендию марнує час і не робить вимаганих в науцї поступів.

6. По повороті до краю і зложеню доказів відбутих за границею студий може єму бути удїлена одноразова підмога в цїли отриманя посади або державної, або приватної, але підмога не повинна виносити більше тисячки корон.

7. О сю стипендию могуть старати ся виключно Русини, родом з Галичини, або Буковини, греко-католицкого обряду нежонаті, сьвідомі добре мови нїмецкої або француской. Доказом знаня дотичної мови має бути сьвідоцтво з кольоквії, зложеної у професора сеї мови або праця семінарийна або також инша публїкация наукова в сїй мові предложена, або вкінци студиї, по части відбуті в якім уверситетї нїмецкім.

8. Стипендиєю завідує Видїл Руского Товариства педаґоґічного у Львові і надає єї комітет, зложений з трех членів, іменно: Олександра Барвіньского, Богдана Лепкого і д-ра Кирила Студиньского.

9. Подане о узисканє сеї стипендиї внести належить до головного Видїлу Руского Товариства педаґоґічного у Львові, ул. Сикстуска ч. 47, найдальше до 15. падолиста 1907 р. і долучити до него метрику і вимагані конкурсом сьвідоцтва.

У Львові, дня 24. липня 1907.

Головний Видїл Руского Товариства педаґоґ.

о Іван Чапельский. голова. *др. Остап Макарушка,* секретар.

— **Ювілейні датки** на будову великої бурси Руского Товариства педаґоґічного приймають: Краєвий Союз Кредитовий, Ринок ч. 10, Руске Тов. педаґоґічне, ул. Сикстуска 47, всї редакциї народних часописий і всї філїї Руского Товариства педаґоґічного.

Телеґрами

з дня 26. липня 1907.

Відень. Мінїстерство просьвіти видало новий плян для видїлових шкіл мужеских і женьских.

Сеуль. Марґраф Іто представив корейскому правительству японьскі предлоги, які не нарушують безпечности престола, але заводять радикальні зміни в Кореї. До Чемульпо прибули три японьскі панцирники. Вчера вечером арештовано много двірских урядників.

Colosseum

в пасажи Германів

при ул. Соняшній у Львові.

Нова сензацийна програма,

від 16. до 31. липня 1907.

Щоденно о год. 8. вечер представленє. В недїлї і сьвята 2 представленя о 4. год. попол. і о 8. год. вечером. Що пятницї **High-Life** представленє. Білєти вчаснїйше можна набути в конторі Пльона при ул. Кароля Людвика ч. 5.

Іван Олїйник

і

Володимир Сабарай

позолотарі

перебувають під сю пору в **Верхратї**, почта в місци.

ЛЬОТЕРИЯ КАРЛЬСБАДСКА

2 тягненя без доплати, 2.164 виграних

Головна виграна

100.000

корон готівкою.

Перше тягненє вже 6. серпня 1907 р.

Цїна льосу 1 корона

6 льосів лише 5 корон 50 сотиків, 11 льосів лише 10 корон поручають контори виміни, трафіки і т. д. (1—5)

Почтові порученя: Контора виміни Братів Айбеншіц (Eibenschütz) в Кракові.

При нагоді побуту у Львові поручаємо і просимо не залишити відвідати робітнї нашого Товариства.

Товариство в жаднім случаю не послугує ся аґентами.

Одиноке Товариство

для розвою **рускої штуки**

у ЛЬВОВІ площа Бердардиньска ч. 8. (Краківский готель)

виконує у власній **Артистичній різьбарско-позолотарскій робітни**

по приступних цїнах хороші, правдиво артистичні церковні предмети як: **іконостаси, вівтарі, кивоти, процесийні образи, проповідниці, рами до образів, всякі церковні образи і пр.**

Народний стиль, народні мотиви, на жаданє можемо примінити.

З замовленєм належить звертати ся просто до Дирекциї Товариства

у Львові, пл. Бернардиньска ч. 8. (Краківский готель).

ПРОСИМО СПРОБУВАТИ.

Всякі замовленя приймає і умови заключає виключно лише Дирекция у Львові.

Перед відданєм роботи просимо жадати від членів Товариства леґітимациї.

Видає і відповідає за редакцию **Лев Лопатиньский.** З друкарнї В. А. Шийковского.